

Výuka církevního práva zajišťovaná členy Místní skupiny Společnosti pro církevní právo v Olomouci

Damián Němec

Obnovení řádného způsobu výuky na vysokých školách po období převažující výuky on-line nabízí k přehledu samotné výuky. Na následujících řádkách se věnujeme zprávě, jak se na výuce předmětů z oblasti církevního i konfesního práva podílí členové olomoucké pobočky Společnosti pro církevní právo.

Cyrlometodějská teologická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

Největší rozsah má výuka církevního práva na Cyrilometodějské teologické fakultě v Olomouci. V rámci stěžejního (dlouhého) magisterského studijního programu *Katolická teologie* v prezenční formě studia jsou vyučovány tyto povinné předměty: *Teologické základy a obecné normy církevního práva* (dr. Libor Botek), *Personální právo, zvěstovatelská služba, majetkové právo a Právo svátostí a svátostin* (obojí prof. Damián Němec ve spolupráci s dr. Monikou Menke a s ICLic. Jiřím Zámečnickem), *Trestní a procesní právo* (dr. Botek), a v souladu s kán. 41 CCEO *Právo východních katolických církví* (doc. Jiří Dvořáček); pro kandidáty kněžství je povinný *Seminář manželského práva procesního* (dr. Botek).

V kombinované formě studia jsou v rámci studijního programu *Teologické nauky* vyučovány v bakalářském stupni povinné předměty *Postavení islámu v světském a církevním právu* (prof. Němec), *Kanonické právo personální* (dr. Menke) a *Právo zasvěceného života* (prof. Němec). V navazujícím magisterském stupni jsou povinné předměty *Přehled církevního práva* a *Seminář manželského práva* (dr. Menke a prof. Němec), výběrovým předmětem zaměřeným na budoucí trvalé jáhny a pastorační asistenty je *Právo pro církevní praxi* (prof. Němec).

V kombinované formě studia je v rámci bakalářského studijního programu *Náboženství se zaměřením na vzdělávání* vyučován povinný předmět *Kanonické právo personální* (dr. Menke) a v rámci navazujícího magisterského studijního

programu *Učitelství náboženství pro ZŠ* povinný předmět *Základy církevního práva* (dr. Menke ve spolupráci s prof. Němcem). V těchto dvou studijních programech je mnoho prostoru věnováno pedagogickým předmětům, proto je tu výuka teologických disciplín včetně církevního práva omezená.

V distanční formě studia se postupně od roku 2020 rozvíjí studijní program *Teologie on-line* v bakalářském stupni studia, kde od letního semestru roku 2022/2023 bude vyučován předmět *Základy církevního práva* (dr. Menke ve spolupráci s prof. Němcem).

Pro studenty bakalářského i navazujícího magisterského studia různých ne-teologických studijních programů je určen předmět *Naléhavé otázky manželství a rodiny* zahrnující jak látku církevního práva, tak českého rodinného a trestního práva, proto se na jeho výuce podílí více pedagogů: dr. Menke, dr. Botek, doc. Dvořáček, ICLic. Zámečník, Mgr. Jiřina Navrátilová (státní zástupkyně v Ostravě) a prof. Němec.

V rámci doktorských studijních programů se církevní právo vyučuje v rámci dobíhajícího studijního programu *Praktická teologie* a nově akreditovaného širšího studijního programu *Katolická teologie*.

Právnická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

Právnická fakulta zahájila výuku církevního práva v roce 1991; zpočátku na ní vyučoval církevní právo doc. Jiří Kejř, po něm v letech 1994–2010 dr. Němec, dále v letech 2010–2016 dr. Dvořáček, od roku 2016 až dosud dr. Menke. Zpočátku (do úmrtí prvního děkana doc. Miroslava Liberdy v roce 1998) byla výuka církevního práva ve dvou semestrech *povinným předmětem*, poté byla zredukována na jednosemestrální výběrový kurs, od roku 2001 se rozsah stabilizoval na dosud platnou podobu.

V rámci stěžejního (dlouhého) magisterského studijního programu *Právo a právní věda* jsou vyučovány dva povinně výběrové předměty: v zimním semestru přehledový předmět *Církevní a konfesní právo* a v letním semestru úžeji zaměřený předmět *Manželství a výchova v církevním právu*. Výuku obou předmětů zajišťuje dr. Menke ve spolupráci s prof. Němcem. Na oba předměty se obvykle hlásí asi 30 studentů. Více výuky církevního či konfesního práva se na této fakultě nepodařilo zrealizovat. Pod vedením výše zmíněných pedagogů bylo obhájeno již přes 20 diplomových prací. Výuka těchto předmětů je zařazena pod Katedru teorie práva a právních dějin, jejíž vedoucí je dr. Kamila Bubelová, členka Společnosti pro církevní právo.

Filosofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

Jako povinně výběrový předmět, určený pro více studijních programů, je vyučován historicky laděný jednosemestrální předmět *Přehled vývoje církevního práva a vztahu křesťanů a světské moci* (prof. Němec). Tento předmět je zařazen pod katedru historie.

Právnická fakulta Masarykovy univerzity (Brno)

Na Právnické fakultě Masarykovy univerzity se již řadu let na Katedře ústavního práva a politologie v rámci studijního programu *Právo a právní věda* vyučuje předmět *Církevní právo*, jehož garantkou je dr. Kateřina Šimáčková, v poslední době ve spolupráci s dr. Kamilou Abbasi. Tento předmět je však svým obsahem převážně výukou konfesního práva, jeden dvouhodinový blok výuky je věnován pojmu kanonického práva a přehledu základních institutů (výuku zpravidla zajišťuje doc. Dvořáček).

Proto byl v roce 2018 zaveden předmět *Kanonické právo*, zaměřený na právo křesťanských církví v České republice: především je vyučováno právo katolické církve, dále (navíc s průběžným zohledněním v jednotlivých tématech) také přehledně právo Českobratrské církve evangelické, Církve československé husitské a Pravoslavné církve v českých zemích a na Slovensku (vyučuje prof. Němec; garantem předmětu, zvláště po organizační stránce, je dr. Jaroslav Benák).

Prof. JUDr. Ignác Antonín Hrdina, DrSc., O.Praem

Foto Jadran Šetlik